

llwybr archeolegol Brenig archaeological trail

Mae'r Llwyr Archeolegol tua 4 cilometr o hyd ac yn rhedeg ar draws cefn gwlad agored. Mae'n cymryd tua 1½ i 2 awr i'w gerdded.

Mae'n dilyn llwybr gwastad o'r maes parcio ar hyd glannau Llyn Brenig cyn mynd heibio Hafoty Siôn Llwyd a chodi ar hyd llwybr garw i gyrraedd cefn gwlad agored uwchben y llyn. Mae'r ardal yma'n agored, felly sicrhewch, os gwelwch yn dda, eich bod yn gwisgo esgidiau a dillad priodol rhag ofn newidiadau yn y tywydd.

The Archaeological Trail is approximately 4 km long across open countryside and will take about 1½ to 2 hours.

It follows a flat track from the car park, along the shores of Llyn Brenig, before passing Hafoty Siôn Llwyd and rising up along a rough track to reach the open countryside above the lake. This area is exposed, so please ensure you have appropriate footwear and clothing for changes in the weather.

- llwybr y daith trail route
- man gwybodaeth information point
- twmwlws a safleoedd eraill tumuli and other sites
- Taith Brenig Brenig Way
- llwybr beic cycle path
- parcio parking
- camfa stile
- giât gate
- llwybr path

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2016 Arolwg Ordnans 100023408.
© Crown copyright and database rights 2016 Ordnance Survey 100023408.

Llwybr archeolegol Brenig Brenig archaeological trail

Cerddwch o'r maes parcio ar hyd y ffordd i gerbydau i gyrraedd y llwybr wrth y panel gwybodaeth cyntaf.

From the car park walk along the vehicle track to start the trail at the first information panel.

1

Carnedd Gylchog a Boncyn Arian Ring Cairn and Boncyn Arian (money mound)

Mae'r henebion Oes Efydd hyn yn safleoedd lle cynhelid amlosgi, claddu a defodau.

These Bronze Age monuments are sites of cremations, burials and ritual ceremonies.

3 Hafoty Siôn Llwyd

Adeiladwyd y ffermdy hwn o'r bedwaredd ganrif ar bymtheg yn lle hafoty cynharach ac yma roedd y cloddwyr archeolegol yn gwersylla yn yr 1970au.

This 19th Century farmhouse replaced an earlier hafod (summer dwelling) and was the campsite for the excavators in the 1970s.

4 Hen Ddinbych

Roedd y safle hwn yn rhan o ystad Esgob Bangor yn y cyfnod canoloesol, roedd yn cael ei ddefnyddio fel fferm ddefaid.

In medieval times this site was part of the Bishop of Bangor's estate and was used as farmstead for sheep.

5 Carnedd Iwyfan Platform cairn

Mae golygfeydd godidog o'r heneb ddramatig yma ar draws y gweundiroedd i Eryri. Fe'i defnyddiwyd fel safle claddu a seremonïol yn yr Oes Efydd.

From this dramatic monument there are wonderful views across the moors to Snowdonia. It was used as a burial and ceremonial site in the Bronze Age.

6 Hafodau Nant Criafolen Nant Criafolen hafodau

Defnyddiwyd y casgliad hyn o adeiladau gan ffermwyr yn yr unfed ganrif ar bymtheg pan oeddynt yn dod â'u hanifeiliaid yma i bori dros gyfnod yr haf.

This collection of dwellings was used by farmers in the 16th Century when they brought their livestock up to graze in the summer.

carnedd ymylfaen
kerb cairn

y fritheg werdd
dark green fritillary

carnedd gylchog a Boncyn Arian
ring cairn and Boncyn Arian

boda tinwyn
hen harrier

carnedd lwyfan
platform cairn

madfall gyffredin
common lizard

Hen Ddinbych

tinwen y garn
wheatear